

ANUL IV.

UNIVERSUL COPILOR

LEI 5.

no 41.

1264 —

PASCAL

REGELE TĂRTĂCUȚĂ

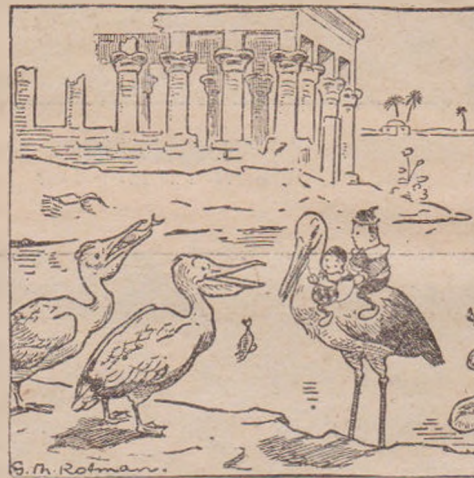
ROMAN ILUSTRAT DIN VIAȚA PITICILOR

73. Poposind din când în când, călătorii noștri, au ajuns în câteva zile, în Egipt. Ei au văzut piramidele — mormintele vechilor faraoni —, sfinxii și Nilul cu minunatele sale f'ori.

Sute de păsări sosiseră înaintea lor.

După ce au poposit pe un sfinx, ei și-au continuat drumul, urmând cursul Nilului.

75. Pelicanii însă începuseră să rătă, scăpând peștișorii d'în plisc.

-- „Ce porți tu în spinare?” întrebă unul din ei.

-- «Nu trebuia să-ți bați joc de un lucru pe care nu-l înțelegeai sau nu l-ai mai văzut.

Toți proști rătă așa, răspunse barza supărată. Ea sbură mai departe. În clipa următoare, însă, se întâmplă o mare nenorocire.

74. Berzele sburau tot spre sud, pe deasupra ruinelor milenare ale templelor egiptene. Din când în când, barza noastră se lăsa jos, spre a prinde un peștișor sau a căuta hrană pentru micii ei călăreți.

Deodată, barza strigă veselă. «Iată vechii mei prieteni» și se coborî lângă doi pelicani, cari își căutau hrana lângă o apă.

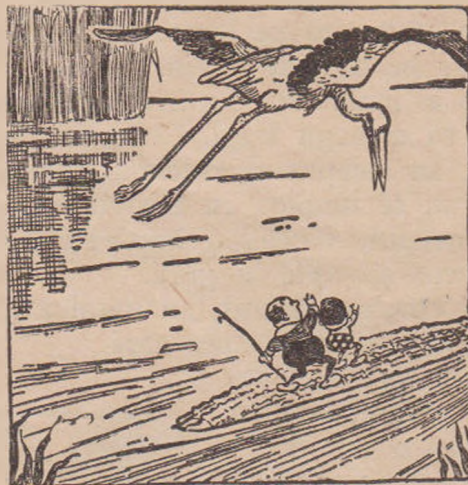
76. Probabil din cauza supărării pe care o avusese cu pelicanii, barza făcu o mișcare greșită și întinse gâtul prea mult, astfel că Petrișor, pierzând echilibrul, căzu într'un râu adânc. Regele Tărtăcuță, voind să-l prindă, căzu deasemenea. Barza nici nu știa că-și perduse călăreții.

ȘI FIUL SĂU

IN ROMÂNEȘTE DE VALERIU TECONȚIA

77. Regele Tărtăcuță și Petrișor erau în mare primejdie, dar, din fericire, ei isbutiră să se salveze pe o cracă care plutea pe apă. Salvarea era însă provizorie, căci apa nu curgea în direcția în care sburau berzele.

79. Bușteanul plutea foarte repede în direcția opusă. Regele Tărtăcuță nu s'a gândit nici un moment, că e un lucru ciudat, ca un buștean să plutească în susul apei. Explicația veni repede... După câțva timp, ei au ajuns la acel loc, unpe căzuseră în apă. Barza plutea în aer. «Ajutor!» strigă regele Tărtăcuță.

— «E prea primejdios!» tocă barza.

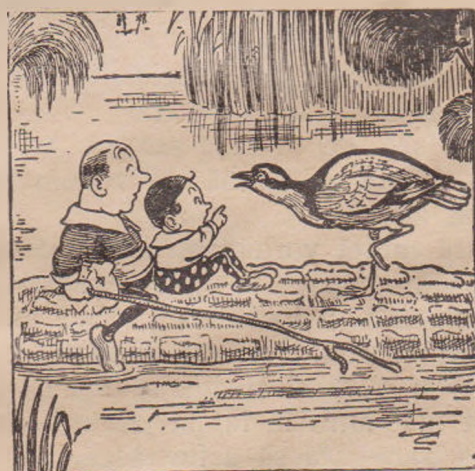
În loc să le vină în ajutor, barza îi însoți la distanță.

78. Dar iată că craca se opri în stuf și nu se mai mișcă din loc. După câteva clipe, Petrișor strigă deodată:

— «Ia privește, tată, vin niște bușteni, cari plutesc în direcție opusă. Ce bine ar fi să prindem unu, poate am ajunge berzele.» Cu un bețișor pe care îl pescuise din apă, regele Tărtăcuță isbuti să-și apropie unul din acei bușteni și să-l încalce, împreună cu Petrișor.

(9)

80. «E prea primejdios!» Ce a vrut să spună barza? Cum ar putea fi primejdios un buștean? Regele Tărtăcuță nu a avut mult timp să se gândească la aceasta căci deodată se ivi o pasăre cu pene pestrițe, care se lăsă pe buștean și începu să caute insecte printre crăpăturile bușteanului. După câteva clipe, pasărea ridică ciocul și cămăi. «Ce faceți voi aici? Dați-vă jos! N'aveți ce căuta aici!»

(Va urma)

MIERLA VRĂJITĂ

Intr'o țară depărtată, hei, tocmai la margina pământului, trăia o femeie săracă, așa de săracă, încât nu avea nici după ce să bea apa.

Și femeea aceasta avea doi băeți frumoși, cum nu erau alții pe lume. Pe unul îl chema Sorin, iar pe celălalt Dorin.

Intr'o zi mama lor i-a trimis pe amândoi în pădure să culeagă fragi. Cum au ajuns ei în pădure, au început să culeagă fragi, dar coșulețul nu se umplea cu una cu două, fiindcă ei, la început, făceau o împărțeață dreaptă: una 'n coș și șapte 'n gură.

După ce s'au săturat, au umplut și coșulețul și apoi au plecat spre casă.

Cum mergeau ei veseli pe cărare, iată că Sorin zări o mierlă.

— Ia uită-te, mă Dorine, ce frumoasă mierlă și ce albă e!

— Nu cumva ești orb, Sorine? Tu nu vezi că e neagră? răspunse Dorin.

— Ei, să ști, mă Sorine, acum văd și eu că ai orbul găinilor. Ai început să vezi lucrurile pe dos. Cum o să fie neagră, când e albă?

Unul zicea că e albă, celălalt că e neagră și mai-mai să se ia la ceartă.

— Ei, dacă zici tu că e neagră, hai s'o prindem și s'o ducem acasă, să vedem ce spune și mama, zise Sorin.

Și fără multă vorbă, au luat-o amândoi la fugă printre copaci să prindă mierla, însă ea sbură, fluerându-și cântecul, când pe un copac când pe altul, pe când Sorin și Dorin alergau mereu, fără să-și dea seama că se afundau tot mai mult în inima pădurii și că soarele era gata-gata să asfințească.

Și cum fugeau ei așa, iată că Sorin se împiedică și căzu. Când se ridică, văzu că se împiedicase de piciorul unui uriaș, care dormea în iarba unui luminiș de pădure.

Uriașul, fiind lovit, se deșteptă.

Fără să-i fie frică de el, Sorin îi zise:

— Bine că mi te-a scos Dumnezeu în cale, uriașule. Fii bun și ajută-ne să prindem această mierlă albă și o să-ți fim foarte recunoscători.

— Ba nu e albă, e neagră, zise Dorin.

— Și ce vrei să faceți cu ea, dacă veți prinde-o? îi întrebă uriașul.

— Vrem s'o arătăm mamei noastre, să ne spună ea dacă această mierlă este albă sau e neagră, zise Sorin.

Auzindu-l, uriașul începu să râdă cu hohote, fiindcă mierla era pe o parte neagră și pe cealaltă albă, însă ea sburase în așa fel, încât Sorin văzuse numai partea cea albă pe când Dorin partea cea neagră.

Totuși, uriașul fiind bun la suflet, s'a grăbit să facă bucurie băeților, dându-le o mână de ajutor să prindă mierla, dar nici el nu fu mai norocos.

Mierla sbură în vârful unui copac și de acolo grăi băeților, cu grai omenesc:

— Voi nu vedeți că ați ajuns în inima pădurii? Și chiar de ați fugi după mine până la sfârșitul pământului, tot n'o să mă puteți prinde. Acum nici n'o să mai găsiți drumul spre casă, dar fiindcă sunteți buni la suflet, am să vă conduc până la mama voastră, care e foarte

îngrijată de această întârziere.

Abia acum Sorin și Dorin băgară de seamă că se făcuse seară de-a-binelea și luna apăruse pe cer.

Numai decât, au mulțumit uriașului pentru bunătatea lui și au plecat înapoi spre casă, conducându-se după flueratul mierlii.

Pe drum, mierla sbura mai mult pe deasupra capetelor lor și, din vorbă în vorbă, a început să le spună povestea vieții ei:

— Departe, foarte departe de aici, sunt două împărății mari și vestite prin bogăția lor: una e împărăția diamanțelor negre și cealaltă împărăția argintului.

Stăpânitorii acestor împărății aveau fiecare câte o fată frumoasă, cum puține sunt pe fața pământului. Și fetele lor se iubeau așa de mult, încât nu putea să stea nici o clipă una fără alta: Amândouă lucrau, amândouă se plimbau, amândouă dormeau, așa că nu era chip să le despartă, ori cât ai fi încercat.

Un vrăjitor, negru la inimă, auzind de iu-

birea celor două fete, veni cu gând rău la curtea lor, și cu glasul blând, le zise:

— O, frumoase copile, eu știu o vrajă care vă poate face să stați toată viața împreună! Fetele bucuroase se grăbiră să-i răspundă:

— Cât de mult ne-ar bucura, dacă ai întinde vâlul acestei vrăji peste noi. Toată viața noastră îți vom fi recunoscătoare.

Ele însă nu știau gândul viclean și răsbunător al acestui vrăjitor cu glasul blând, care era trimis, pe sub ascuns, de împăratul vânțurilor, care le ura de moarte, fiindcă nicio dată nu fusese poftit la curtea lor.

Atunci, vrăjitorul scoase din brâu lui un fir de iarbă vrăjită și legă pe amândouă fetele peste mijloc și zicând niște cuvinte pe care ele nu le-au înțeles, numaidecât se prefăcură într'o mierlă, albă pe o parte și neagră pe cealaltă.

Apoi, deslegând firul de iarbă, îl puse iarăși în brâu, ca nu cumva cineva să rupă acest fir în mii de bucăți și fetele să fie ceea ce au fost mai înainte, și, cât ai clipi din ochi, se făcu nevăzut. De atunci fetele acestea sunt împreună, însă nu cum au voit ele, ci în chip de mierlă, trăind prin crengile pomilor, fluerându-și cântecul lor de jale.

Aceasta este povestea mea, dragi mei. Când vedeți partea cea albă, vedeți pe fica împăratului din țara argintului, iar când vedeți partea cea neagră, vedeți pe fica împăratului din țara diamantelor negre.

Sorin și Dorin, auzind această dureroasă poveste, simțiră că șiroaie de lacrimi isvorăsc din ochii lor.

— Și nici odată nu se va isprăvi această vrajă, dragă mierlă? întrebă Sorin.

— Numai dacă se va găsi cineva, care să fure firul de iarbă din brâu vicleanului vrăjitor, — care, după cum am aflat, s'a ascuns tocmai la sfârșitul pământului, într'o peșteră întunecoasă —, și să-l facă mici fărâme, atunci vom fi iarăș ceea ce am fost mai înainte.

Sorin și Dorin n'au mai zis un cuvânt, ci și-au zorit pașii.

Ajungând acasă, au rugat pe mama lor să aibă grijă de mierlă și, fără multă vorbă, au pornit-o înapoi spre Soare-răsare, să găsească ascunzătoarea vicleanului vrăjitor.

Am mers ei cale lungă, zi de vară până 'n seară, și iată că la margina unei păduri au dat iar ochii cu uriașul.

(Sfârșitul în No. viitor)

Em. C. Pasculescu-Orlea.

TE ROG!

Sânt cu toții la masă. Paharul lui Dodel este gol.

— Mamă, apă! zise Dodel.

Mama nu răspunse nimic.

— Vreau apă, mamă! repetă Dodel.

Dar mama, în loc să-i toarne apă, începe o mică istorioară.

«A fost odată o peșteră uimitoare, închisă la gură de o stâncă. În peșteră se aflau tot felul de lucruri frumoase și bune. Oameni cari auziseră de aceste comori, făceau toate sforțările inchipuite ca să pună mâna pe ele. Unii loveau în stâncii grele lovitură de ciocan, alții se răsteau mâniți; dar peștera rămânea rece și mereu închisă. În sfârșit, într'o bună zi sosi și un om, care, foarte domol, blând, spuse un cuvânt, și peștera se deschise numai decăt. Acesta era un cuvânt fermecător...»

— Era cuvântul *Te rog?* întrebă Dodel, care e întodeauna meșter să ghicească învățătura din istorioarele mamei sale.

Prelucrare de Teodor Castrișanu.

(după Dupin de Saint-André).

DIN LUMEA CELOR MICI

O tânără mamă din Africa de Nord în brațe cu copilul său. Amândoi sunt înbrăcați în haine de sărbătoare

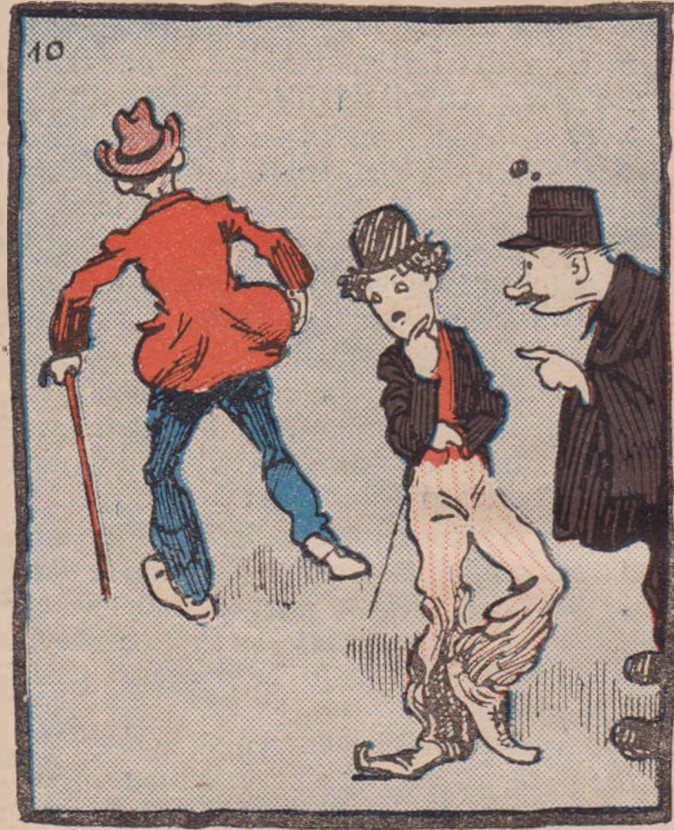
Mama are agățat de gât un talisman care-o apără de boale și întâmplări nenorocite. Micuțul arab va deveni, credem, un bun călăreț și vânător ca și tatăl său.

A. V. Lecca.

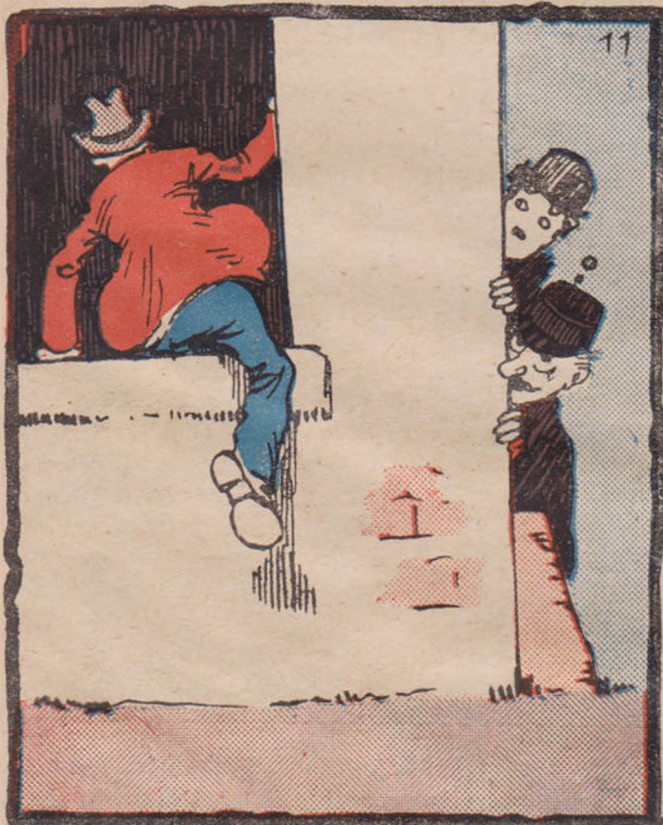
CHARLOT

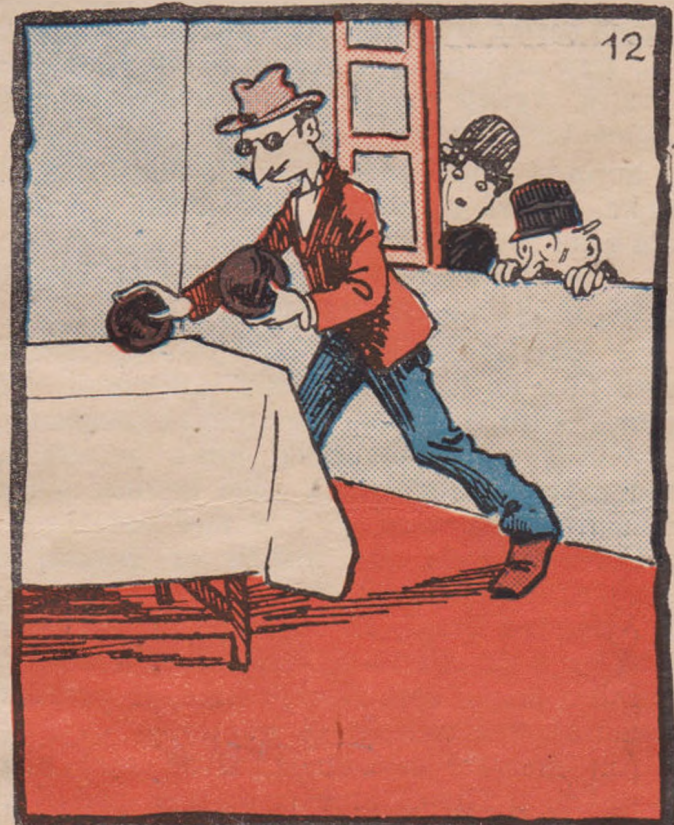
9. Charlot și cu sergentul Drăgan pornesc numaidecât la drum sa găsească atât pe hoț cât și pe boxeor ca apoi să-și aducă jurământul la îndeplinire.

10. Cum mergeau ei iată că zăresc pe cineva care trecea pe lângă ei având buzunarele hainei umflate. -- Asta e hoțul! zise Charlot. Nu vezi că a băgat pungile în buzunare.

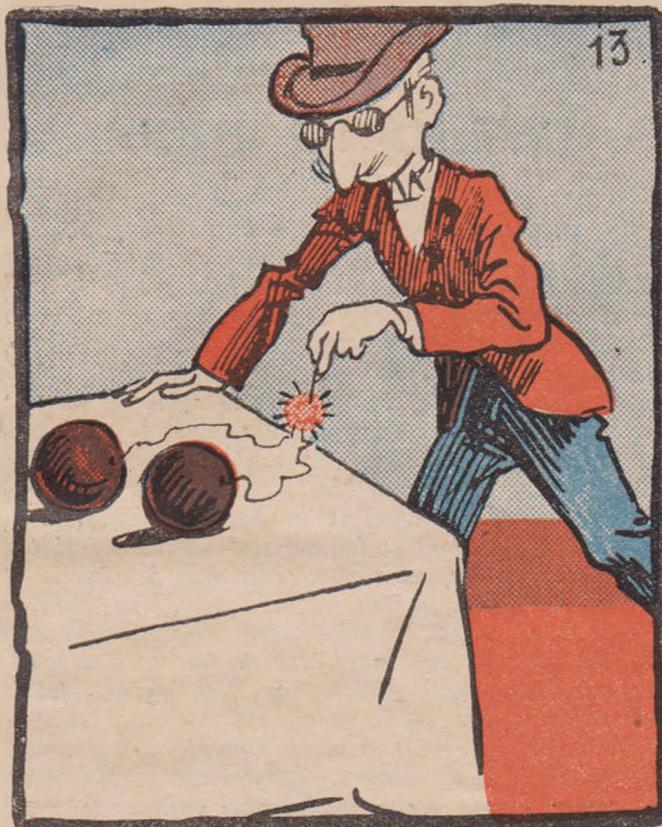
11. Numai decât se iau după el și-l urmăresc de aproape. Il văd cum intră pe furiș, prin fereastra unei case mari boerești.

12. Charlot și cu Drăgan se apropie tiptil-tiptil de fereastră și zăresc cum acel ce intrase scoate conținutul buzunarelor și-l pune pe masă.

DEDECTIV

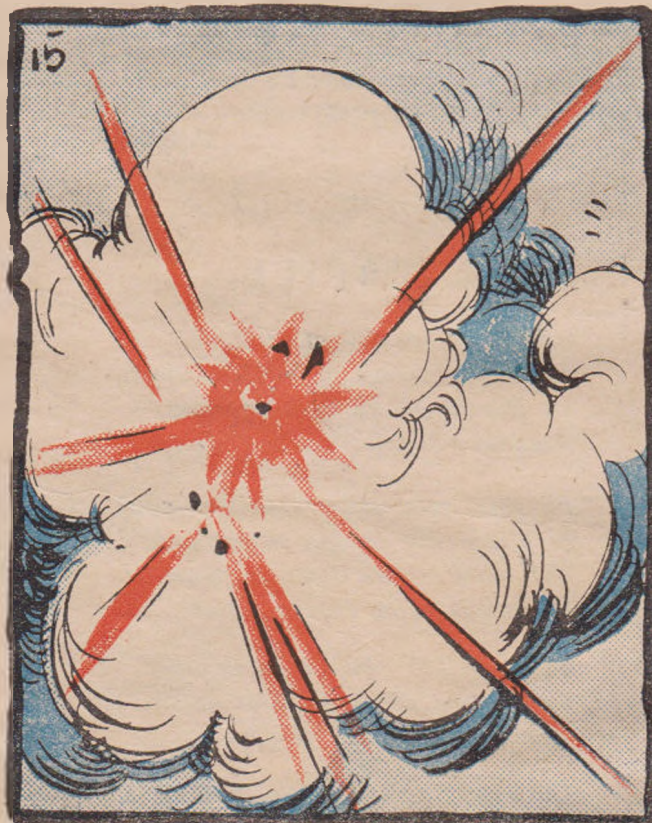
de Pictorul PASCAL RADULESCU

Dar nu erau cele două pungi cu bani, cum crezuseră dedectivii noștri, ci două bmbbe, iar cel ce le adusese era un răufăcător (anarhist) ungur. Acesta cu un chibrit aprinse fitilul bombelor.

Intr'o clipă Charlot și Drăgan sosiră înăuntru, pun cu nădejde mîna pe el și-l smucesc cu putere strigând: — «Tâlharule, la poliție cu tine!» In lupta lor lovesc masa, care se răstoarnă, iar bombele cad jos și...

Bang! bang!... face o explozie teribilă, ca și când s'ar fi dărâmat și cerul nu numai casa.

După multă trudă es de sub dărâmăturile casei erșii noștri, Charlot și Drăgan, jurându-se să se răsbune pe hoț și boxeor, dar și pe ungur.

SCRISOARE DIN BRUMAR

*Bunico, azi, când ne apasă domnia lui Brumar,
M'am gândit că-i bine și ție să-ți scriu iar...*

*La noi, acuma, toate s'au liniștit deplin;
Cu strugurii sfârșit-am, i-am prefăcut în vin,
Porumbul l'am cules, l'am strâns în trei hambare
Și-am semănat și grâul în noile ogoare.*

*Și ne-am zorit, bunico, căci ceru-i ca de plumb
Și ploaia, tu știi bine, îi strică la porumb;
Au mai rămas de-adus, de sus, dela povarnă,
Aracii... și cu asta... ne pregătim de iarnă!*

*Dar mie, drept să-ți spun, îmi place iarna grea,
Să văd întreg pământu acoperit de nea,
Căci, cum este Brumarul, ursuz, cu cer noros,
Cu drumurile'n clisă, bunico,... nu-i frumos...*

*Și nu cred să-l iubească, dealtfel nici un om,
Căci pe la noi pe-aicea orișicărui pom
El i-a furat podoaba și ia'ngropat-o 'n clisă,
Și vezi întreaga zare, cu frunze moarte, ninsă..*

*Și tot din vina lui, mi-am părăsit grădina,
Căci n'a lăsat o floare... Și-acuma, eu cu Nina
— Scumpa-mi păpușică — mă joc sus în odae
Mai ales că-afară, vremea ne prevestește ploaie.*

*Noi ți-am gătit, bunico, ca și an, o odae
Și te-așteptăm să vii la Sfântul Nicolae,
Așa cum ne-ai promis și ne-ai trimis, tu, vorbă,
Și parcă văd, bunico, cum o să stăm la sobă*

*Să ascultăm, în juru-ți, povestea cu Moș Ene,
Ce'n nopțile de iarnă coboară pe la gene,
Pe când afară vântul începe să sufle decuseară
Iar noi în somn visa-vom că vine primăvara.*

Ion Livadă.

□ : □

TOAMNA

*Pe o cracă,
Fără frunze... fără floare,
Rândunica,
Sărmănica,
N'are gust nici de cântare,
Nici de joacă!...*

*Prin grădină
Vânt de toamnă suflă tare
Și colindă
Să desprindă
Frunza pomilor, ce pare
De rugină.*

*Privind sus,
Copilașii stau în prag
Și într'una
Intind mâna
Către puiul ei ce-l drag,
Ce s'a dus!...*

*În cădere,
Rândunica se trezește
Și deodată,
Intristată,
Saltă'n sboru-i și jelește
De durere!...*

*Fără teamă,
Părăsindu-și cuibușorul,
Saltă tare
Sus în zare,
Luând cu ea puișorul —
Ca o mamă!...*

Nicolae Graur.

Colțul tineretului sârguitor

CUȚITUL ȘI RUGINA

FABULA

*Intr'o zi, povestea spune, pe o masă'ntr'o grădină,
Pe'un cuțit se așezase, ia, o pată de rugină.
Și cuțitul din poveste, începă să facă gură:
— Ce-ai cu mine, tu, rugină? vezi de treabă pocitură!
Tam-ne-sam te-așezi pe mine. Intotdeauna pe cuțite,
Te așezi — și rozi din ele — și apoi le lași știrbite
Și pe urmă, vai de ele, la vre-o margine de sat
Le asvârle — nici că-ți pasă. Dar acum ți s'anfundat!"
Și 'ncepu cuțitul nostru a sări și a juca,
Ca să scape de rugină, care tare-l supăra.
Dar de unde, că rugina se prinsese rău hoșește...
— Hei, acuma, măi cuțite, să vezi cum se răsplătește!
Te țineai așa de mare că umblai prin prăjituri...
Și mai te făleai, jupâne, că hrănești atâtea guri!
Crezi tu că te pui cu mine? Nu mi-e ținică de nimic!
Să zic, de ceva mai mare, dar de tine nici un pic!
Eu mânânc ce vrei, fârtate, aur, fier, argint, oșel
Si în lumea asta mare, eu nu am decât un țel:
Să schimb în rugină, oameni, animale, tot și toate
Și pe urmă să-mi rămână, credincioase pân'la moarte!
Și zicând aceste vorbe, inhăță acel cuțit...
Căci în două trei clipite, bietul fier a ruginit.
Nu trecuse nici o oră și veni drept în grădină
Servitoarea cu o cană și o cârpă cu benzină,
Și 'ncepu să frece 'n lege, rugina de pe cuțit
Și, la rândul ei, rugina într'o clipă a pierit.*

MORALĂ :

*Astfel și în astă lume, cred că știe ori și care,
Se gădesc destui deaceia, ca rugina de pe fiare.
Nimeni nu mai poate zice: Eu sunt mare, eu sunt tare!
Fiecare-și are nașul, și-apoi nașul, naș își are.*

P. Deleanu-Slobozia.

□ : □

COPILE...

*...păzește-ți cu drag țara ta,
Stropită cu sânge de marii străbuni.
Ce stavilă pus-au atâtor furtuni,
Arată-te mândru și vrednic de ea.*

*Fii gata, când dânsa chema-va pe-ai săi
Și pleacă sub steagul ce fâlțâe 'n vânt,
Tot omul nu are decât un mormânt
Întoarce-le calea dușmanilor tăi.*

*Să tragi fără milă în cei nemiloși
Ce-ți seacă pământul lăsat de strămoși.
Alungă-i prin munți și pe văi,*

*Cu pușca la piept e mai bine să mori,
Decât mișelnic prin viață să te strecuri,
Arată-te vrednic părinților tăi.*

Ion Bântea.

IN CLIPA DIN URMĂ

SCHIȚA DIN VREMEA RAZBOIULUI

Intinsă pe pat, cu ochii închiși, lelea Nastasia dormia. Lângă vatră băiatul ei, Petrică, privea, când straiul de lână cu care era acoperită, și pe care se desenau două dungii subțiri ca două bețișoare, urmele picioarelor ei, când ochii ei cufundați adânc, adânc în orbite. Făcea eforturi să-și oprească răsuflarea, ca să n'o trezească.

Din când în când, își aducea aminte de școala pe care o părăsise cu două săptămâni mai înainte ca să-și străjuiască bolnava. Își repeta în gând primul vers al ultimei poezii învățate pe de-a rostul: «Rătăcesc în țări streine», iar, în ochi îi năvălia un potop de lacrimi. Și printre lacrimi vedea în depărtare chipul unui om îmbrăcat militarmente, privind cu aceeași tristețe, același pat.

Ar fi strigat, dacă nu s'ar fi temut că trezește pe bolnavă. Dar, gura ei, dealtcum pururi întredeschisă, se deschise deodată. Urmă o tusă seacă, apoi câteva pocnituri în piept. Bolnava își deschise ochii, iar Petrică se apropia încetșor de pat.

— Nu, mamă, n'a venit, — răspunse Petrică, ștergându-și ochii cu mâneca sumanului. Era o zi de Mercuri, iar Mercuria venia poșta aducând totdeauna câte-o scrisoare din Tirol, cu multă voie bună și sănătate pentru lelea Nastasia și pentru băiat.

Acum, poștarul nu venise încă.

— Petrică, îi șopti bolnava, du-te în calea poștarului. Aș vrea să știu, ce mai face tatăl tău?

Petrică o luă razna către capul satului... La câteva clipe după plecarea lui veni lelea Catrina, mama lelei Nastasia. Se apropie de pat și s'apucă să-și mângăie fata. Veniră și câțiva vecini, cari auziseră că lelea Nastasia se stinge.

— Să vie popa, — șopti bolnava rotindu-și privirile prin casă și mai tușindu-și o bucată din plămâni.

Popa veni în curând, îi dete grijania și îi citi slujba pentru ieșirea sufletului.

Plângeți împreună cu mine, fraților...

Când să plece, lelea Nastasia îi șopti cu glas stins:

— Spune, domnule părinte lui Pascu, dacă va veni acasă, că am murit cu dorul lui... Spune-i, să grijească de băiat!

Lelea Catrina însoți pe preot până la poartă. Apoi, luându-și inima în dinți, îl întrebă:

— Ce zici, domnule părinte?

— Dumnezeu e bun, — îi răspunse preotul, — și va scăpa pe lelea Nastasia de toate durerile...

II

În capul satului, Petrică aștepta pe poștar. Uneori, îi venia să ia o bucată de hârtie, să scrie el o scrisoare cu câteva rânduri de voie bună și sănătate și să alerge la mamă-sa, să i-o citească. Dar alungă repede acest gând. Nu înșelase pe nimeni, nici-odată.

Însfârșit, poștarul sosi și îi dete scrisoarea. Fără s'o

deschidă, Petrică porni în fugă spre casă, gândindu-se, nu cumva și prin munții Tirolului va fi aceeași pustietate, ca și în casa lor?

În casă găsi o mulțime de oameni, iar pe bunică-sa cu o luminiță de ceară la căpătâiul bolnavei. Incremenit de durere, își făcu loc prin mulțime și se apropie de pat. Voia să desfacă scrisoarea, dar un om îi prinse brațul. Cu ochii deschiși, și răsuflând adânc și rar, bolnava își privi băiatul și văzu scrisoarea în mâna lui.

— Tata e sănătos, mamă, — îi strigă Petrică, din toate puterile.

Iar bolnava mai scoase un oftat, cel din urmă...

Scrisoarea n'a mai citit-o nimeni în ziua aceea. O uitase și Petrică în buzunarul sumanului.

A doua zi, către seară, când așezară pe moartă în scriu, lelea Catrină pomeni numele lui Pascu. Atunci, Petrică scoase scrisoarea și o întinse unui unchiaș al său. Acesta o desfăcu și o citi în fața moartei. «Epistolă scrisă din Tirol, dela al tău prea iubit soț Pascu. Și să știi prea-iubita mea Nastasia că eu sunt acum bolnav în spital. Am fost rănit greu alaltăieri. Mă doare sufletul când îmi aduc aminte că și tu ești bolnavă.

Dar Dumnezeu e bun și ne va ușura pe amândoi. Prea-iubite al meu fiu Petrică, grijește de mamă-ta și scrie-mi, cum se mai află. Vă poftesc voie bună și sănătate la amândoi și la toate neamurile și vecinii. Amin».

— Amin, strigă Petrică, simțind că i-se mișcă pământul sub picioare, și smulgând scrisoarea din mâna unchiașului său.

Se apropie de moartă, privi câteva clipe trupul ei fără viață, îi puse scrisoarea în sân și se dete în lături, lăsând pe oameni s'o așeze în sicriu.

Apoi dete frâu liber potopului ce-l năvălia cu putere în ochii. Simțea, că lacrimi aceste sunt amare, mai amare ca cele de până acum.

Erau lacrimi de orfan.

Septimiu Popa.

12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12 12

A început școala. Zilele de vacanță au trecut. **COPIL**, Serile lungi de toamnă vă fac să stați în casă. După ce v'ați făcut lecțiile, citiți întâmplările minunate din volumul de „**POVEȘTI**” INCHINAT M. S. REGELUI MIHAI I, pe care d. Pasculescu-Orlea, l-a scris numai pentru voi. Il găsiți la toți depozitarii de ziare și la toate librăriile din țară.

COSTA NUMAI 36 LEI EXEMPLARUL

SLUGA CU PATRU NUME

Intr'o zi, pe când Baialdâm-Paşa sta tolănit pe divan şi fuma tacticos din ciubuc, sosi, în faţa lui, un tânăr credincios al lui Mohomed.

Tânărul, după ce duse mâna la frunte şi la piept, se ploconi până la pământ şi, cu glasul blând, grăi:

— O, drept credincios al lui Alah, profetul său Ma-

homed să te aibă în pază. Ascultă pe sluga ta. Am auzit de bunătatea ta şi din mari depărtări vii să te slujesc cu credinţă, o, stăpânul meu. Coboară privirea peste nevrednica ta slugă şi ascultă-i rugămintea.

Baialdâm-Paşa ascultă cuvintele frumoase ale noului venit şi după ce se gândi puţin, zise:

— Alah ți-a îndreptat paşii către casa mea şi bucură-te ca de azi înainte vei fi ajutorul bucătarului meu. Poartă-te frumos şi stăpânul tău te va răsplăti.

Şi acum du-te şi ia-ţi serviciul în primire.

Tânărul porni vesel spre uşa, când se auzi strigat:

— Dar, ia spune-mi cum te cheamă? îl întrebă Baialdâm-Paşa.

Tânărul lăsă privirea în pământ şi grăi:

— O, stăpânul meu, am avut un naş şugubăţ şi mi-a pus numele „Spinare”.

Baialdâm-Paşa zâmbi, dar nu zise nimic.

Şeful bucătar primi cu bucurie pe tânărul său ajutor şi-i dădu primele sfaturi pentru a-şi începe noua sa slujbă. Li arătă cratiţile, tîngirile, tacâmurile, de a căror curăţenie trebuia să aibă grijă.

Tânărul se arătă foarte priceput şi dornic să-şi arate îndemnarea.

— Să fi cu ochi în patru, dragul meu, că dacă se va întâmpla să se ardă mâncările, va fi vai şi amar de tine. Să cântăreşti aromele bine, că de nu, pielea ta va fi prefăcută în tobă sunătoare.

Focul să nu se stingă niciodată şi gândul tău să fie la Alah. Şi acum porneşte-o la treabă.

Oho! uitasem să te întreb. Ia spune-mi, cum te cheamă?

— O, stăpâne, răspunse tânărul, naşul meu în batjocoră mi-a pus numele „Supă”.

Şeful bucătar zâmbi, dar nu mai zise nimic.

Mergând după treburi prin palat, noul servitor se întâlni cu sluga credincioasă a stăpânului său. Din vorbă în vorbă, acesta îl întrebă:

— Ia spune-mi, tinere, de unde eşti?

Ajutorul de bucătar, fără multă gândire, începu să-i toarne o poveste, pe care nici el, cu toată bună voinţa, nu-i era cu putinţă s'o creadă.

Sluga credincioasă a lui Baialdâm-Paşa, mai-mai să-l creadă.

— Dar, ia spune-mi şi mie cum te cheamă?

— O, stăpânul meu, naşul meu nu prea ştia multe şi mi-a pus numele „Candâna”.

Celălalt zâmbi mirat, auzind numele ajutorului de bucătar şi plecă mai departe.

Intr'o zi trecând pe lângă portar, acesta îl descusu ca un adevărat judecător: de unde vine, cine i-au fost părinţi, ce-a făcut până acum şi câte şi mai câte.

Ajutorul de bucătar îi spuse şi acestuia o poveste, încât îl făcu pe portar să se minuneze de atâtea întâmplări prin care trecuse.

În cele din urmă, acesta îl întrebă:

— Ia, spune-mi, dragul meu, cum te cheamă?

— O, stăpânul meu, nu ştiu ce-o fi vrut naşul meu de mi-a pus un nume ciudat. În fiecare zi stau şi mă gândesc dacă naşul meu n'a fost cumva nebun sau prost. Ori cum o fi fost, eu sunt nevoit să-mi port numele ca şi umbra. Pe mine mă cheamă: „Chiar-eu”

— Aşa e, dragul meu, într'adevăr, ciudat nume ți-a pus.

Peste câteva zile, şeful bucătar intrând în bucătărie, mare-i fu mirarea când văzu pe ajutorul său stând pe un scaun picior peste picior, cu două perne de puf sub el şi fumând tacticos din ciubuc.

De şi-l văzuse intrând, ajutorul de bucătar nici nu se sinchisi, ci fuma mai departe, împrăştiind nuraşi de fum albăstrui în jurul lui.

— Cum îndrăzneşti, potae, să faci una ca asta chiar în faţa mea? strigă înfuriat şeful bucătar,

— O, stăpâne, răspunse liniştit ajutorul, ce rău fac dacă încerc să yăd, prin fum, chipul drept credinciosului Mahomed?

— Cum îndrăsnești, neleginitule, să vorbești aceste vorbe necuvincioase? Scoală-te și apucă-te de lucru!

— Cum, stăpâne? Să poate să mă apuc de lucru, când din fumul ciubucului meu Mahomed, profetul lui Alah, îmi grăește cuvintele înțelepte cari mă călăuzesc spre fericire?

Șeful bucătar turba de mânie. Plecă numai decât să povestească stăpânului său isprava noului său ajutor.

Cum ajunse în fața stăpânului său, se plecă cu fruntea pâna la pământ și apoi grăi:

— Stăpâne, Alah să te aibă în paza lui. Ascultă pe sluga ta. „Supă” stă în bucătărie și fumează, fără pic de rușine.

Baialdâm-Pașa, neștind că e vorba de „Spinare” noul servitor, se uită mirat la șeful bucătar, și încruntându-și sprâncenele, zise supărat:

— Cum îndrăsnești, bucătare, să-mi spui mie asemenea lucruri? Vrei, oare, ca eu sa-ți spun unde să stea supa? Poate tu nici nu știi că trebuie să stea în bucătărie.

Iar dacă fumeagă, las-c să fumege pâna la ora mesii.

Piei din fața mea și să nu te mai prind că mai vii vre-odată să-mi spui astfel de fleacuri. Ai înțeles?

Șeful hucătar, uimit și fără să mai zică un cuvânt plecă amărât spre bucătărie.

vre-una din soțiile lui, s'a supărat foc.

— Bine, mă nemernicule, cum îndrăsnești să spui asemenea neligiuire? Ai merita să fii bătut cu biciu în fața porții, ca să te nveți minte să mai spui asemenea lucruri. Ești afară, păcătoșule!...

Supărat peste măsură de purtarea slugilor sale, Baialdâm-Pașa ieși afară să se mai răcorească.

Aruncându-și ochii, zări pe „Spinare”, noul ajutor de bucătar, care fugea de rupea pământul, cu banii furați.

Mai-mai să-i vină amețea. Adunându-și toate puterile, începu să strige cât îl ținea gura, de parcă dăduse strechea în el.

— Săriți... săriți cu toți... hei, n'auziți... hoțul... hoțul... pune-ți mâna pe „Spinare”!!

Servitorii auzind țipeteleperate ale stăpânului lor, veniră în fuga mare și auzindu-i porunca să pună mâna pe Spinare, într'o clipă toți puseră mâinile pe spinarea stăpânului.

— Ce faceți, dobitocilor, nemernicilor! De ce puneți mâinile pe spinarea mea? Eu v'am spus să prindeți pe „Spinare”, pe ajutorul de bucătar, care ni-a lăsat sărac.

Plecați numaidecât și să mi-l prindeți viu sau mort, că de unde nu, unde vă stau picioarele are să vă stea și capul.

În acest timp, ajutorul de bucătar se făcuse nevăzut.

Ca să ieasă pe poartă afară, trebuia să nu fie văzut de portar. Dar nu era chip.

La puțul de lângă poartă, sta portarul pe gânduri. Lăsă pungile cu bani mai departe, veni tiptil-tiptil, până lângă portar și fără ca acesta să prindă de veste, îl apucă vârtos de șalvari și cu o opintire stravană îl aruncă în puț.

De acum, putea să iasă nesupărat pe poartă. Iși luă pungile cu bani, și pe-aci ție drumul...

Când se pomeni portarul în fundul puțului, ud până la piele, începu să strige cât îl lua gura:

— Ajutor, ajutor... mă'nec.. mă'nec!

Toți servitorii căutau pe ajutorul de bucătar prin toate părțile și nici nu auziră strigătele portarului. Numai Baialdâm-Pașa le auzi și se duse la puț.

— Cine e acolo?, întreaba Baialdâm-Pașa.

— Eu sunt stăpâne, nevrednica ta slugă.

— Cine naiba te-a aruncat și pe tine în puț?

— „Chiar-eu”, stăpâne, răspunse portarul.

— Chiar tu? îl întrebă supărat Baialdâm-Pașa. Atunci la ce mai faci atâta gură, dacă chiar tu ai vrut să stai în fundul puțului? N'ai decât să stai cât ție-o plăcea.

— N'am vrut eu, stăpâne, ci „Chiar-eu”, ajutorul de bucătar, m'a aruncat aici... Ajutor.. ajutor că mă'nec... fieți milă, stăpâne!..

Baialdâm-Paşa, înţelegând cum stau lucrurile, chemă câteva slugi, cari scoaseră pe portar din fundul puţului.

În vremea aceasta, ajutorul de bucătar, intrând prin altă parte, se furişă în palat şi se aşeză lângă divanul stăpânului.

Baialdâm-Paşa amărât că slugile nu putură prinde pe hoţ, se întoarse supărat în palat.

Cum dădu cu ochii de hoţ, mai-mai să-i vie damblaua şi se repezi cu pumnii ridicăţi la el, voind să-l facă una cu pământul.

Ajutorul de bucătar se lovi cu fruntea de pământ şi grăi:

— O, luminatul meu stăpân, slujitorul lui Alah, ascultă pe sluga ta. Nu sunt hoţ, ci am voit să-ţi arăt că slugile tale nu sunt bune de nimic şi viaţa şi averea ta sunt, în fie ce clipă, în pericol. Slugile tale sunt fricoase ca iepurii şi proaste ca găştele.

Şi ca să pot să aduc la îndeplinire planul meu, am spus fiecăruia că mă cheamă altfel.

Cinstitului meu stăpân i-am spus că mă chiamă „Spinare”, bucătarului, „Supă”, portarului „Chiar-eu” iar slugii tale credincioase „Cadână”. Şi acum, stăpâne, iată ai aici banii, iar mie dă-mi drumul să plec în lumea largă.

Acum înţelese Baialdâm-Paşa toată încurcătura făcută de iscusitul său servitor şi răsese din toată inima.

— Nu, dragul meu, nu vei mai pleca, ci vei rămâne să mă slujeşti cum se cuvine.

De acum înainte, vei fi sluga mea cea dreaptă şi te vei bucura de toată milostenia mea. Alah să te binecuvinteze...

Şi de atunci Baialdâm-Paşa trăeşte mulţumit că are o slugă atât de iscusită...

Pascal şi Moş Andrei.

DE VORBĂ CU CITITORII NOŞTRI

Mihăilescu I. M. — Brăila. «La gară» nu merge. Mai încearcă.

Ionel Prodrom. — Galaţi. Învaţă mai întâi să scri româneşte şi apoi să nădăjduieşti că vei scri lucruri drăguţe şi vrednice să fie publicate în revistă.

Toma Culcea. — Loco. «Sărmanul» nu merge şi iată de ce: Un copil nu poate să judece matur la vârsta lui. În lucrarea d-tale nu vorbeşte copilul, ci d-ta. Reciteşte-o şi ne vei da dreptate.

N. Gherculescu. — Loco. Treci pe la redacţie.

M. N. Ionel. — Răscăeşti. E foarte greu să scri poezii patriotice, mai ales la o vârstă fragedă ca a d-tale. Mai încearcă. Fii însă silitor la învăţătură, ca să poţi fi vrednic de jertfa tatălui d-tale, care şi-a dat viaţa pentru patrie.

PRIETENII

E multă vreme de când, într'o ţară depărtată, la răsărit, au trăit doi tineri: Velit şi Bast. Tari la trup, frumoşi la chip, curajoşi în luptă, cu suflet bun şi ales, ei nu puteau trăi unul fără altul.

— Prietene Velit, va putea să ne despartă pe noi cineva în viaţă? îi zicea adeseori Bast.

— Nici chiar moartea! îi răspundea Velit.

Şi-aşa, într'o zi, amândoi, fără sclavi, călări pe bidivii ce mâncau jeratec, cu arcuri şi pumnale, au plecat la vânătoare de lei: curaj tineresc! A vâna lei, înseamnă să fii vânat, la rândul-ţi, de moarte, la fiecare pas, în fiecare clipă.

Aşa a fost. Un leu înfuriat trânti de pe cal pe Bast, îi sfâşie faţa cu ghiarele şi-i rupse şira spinării, cu o lovitură de labă. Velit, când îşi văzu prietenul însângerat, deşi ar fi putut să fugă, se aruncă jos de pe cal, se repezi la leu, căutând să-şi scoată prietenul din ghiarele lui. Bast abia mai sufla.

Furia leului se îndreptă asupra lui Velit. Căzu şi el doborât de leu, strivit, sfâşiat. Cu o ultimă sfortare, Velit scoase pumnalul şi-l înfipse în inima leului. Leul căzu mort.

Peste câteva clipe, pe câmpia din ţară dela răsărit, erau trei trupuri fără viaţă. Velit şi Bast, îmbrăţişaţi, în clipa morţii, dormeau somnul de veci într'un lac de sânge. Mai la o parte, trupul fără viaţă al leului, acel care duduse prilej prietenilor să-şi arate cât de mare le fusese iubirea unuia faţă de celălalt.

Velit şi Bast, au fost puşi împreună în acelaş mormânt.

Prieteni în viaţă, prieteni prin moarte; nedespărţiţi pe pământ, nedespărţiţi în mormânt şi dincolo de mormânt.

Acest fapt, este pomenit într'una din cărţile filosofului grec Lucian, care a trăit în secolul al II-lea după Hristos.

V. Măgureanu.

LILI ŞI CODIŢA

- 1) Ce isteţ mai e Codiţa! Lili e o copiliţă.
- 2) Duce în bucătărie Unt curat, pe o farfurie.
- 3) Drăcuşorul de Codiţă O apucă de rochiţă.
- 4) Când să i zică: Stai frumos, Untul a căzut pe jos.
- 5) Untu 'l înghiţi Codiţă Lili-aşteapt'o bătăiţă.

DISTRACȚII INSTRUCTIVE

AL PATRULEA CONCURS

Se pare că ultimile noastre rânduri au avut răsunetul cuvenit. Mulțimea scrisorilor din partea concurenților jucătorilor noastre, cari ne roagă să-i iertăm de greșelile comise, căci „altădată nu vor mai face”, dovedește cu prisosință aceasta.

Deși noi i-am iertat din primul moment — fiindu-ne îndeajuns cunoscută naivitatea cu care privesc copiii lucrurile în genere — totuși ne place să credem că promisiunile de bine se vor transforma acum în fapte; așa dar, nu uitați, deslegările trebuiesc trimise după publicarea seriei a IV-a.

Și-acum, suntem siguri că șarada cea grea s'a deslegat.

SERIA I A

1. Șaradă, de Lulu Cappon.

Prima parte de vreți să știți
Numele unui sfânt găsiți;
Iar a doua, ba' o vina,
Ușor o aflați
Dacă un râu mare căutați;
Partea treia, e ușoară
Fiindcă e o vocală;
Intreg cuvântul, ca să-l știți,
La o prăjitură vă gândiți...

2. Joc infinit, de Jean Leal.

1 3 2 54 76 98 10

+++++

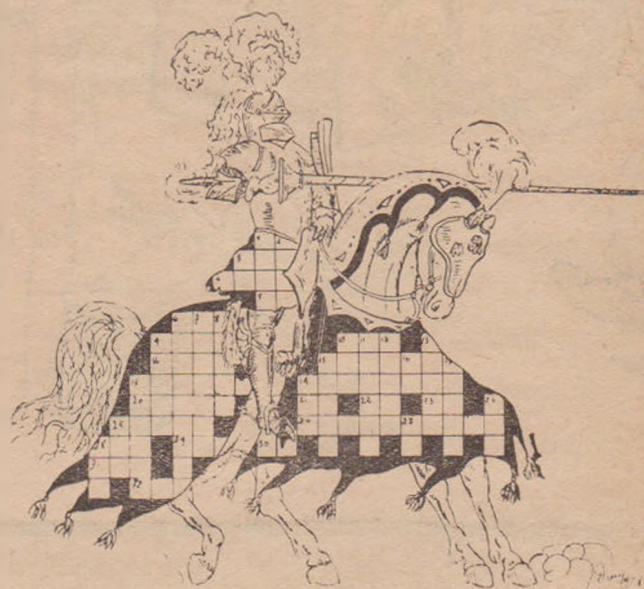
1—2 ținut în România
2 4 cascadă renumită
5 6 plantă industrială
7 8 punct de susținere
9 10 funcție.

3. Metagramă, de Romulus Boteanu.

Cu *G* sunt celebru navigator,
Cu *H* afluent a Escautului inferior,
Cu *R* un vechiu pumnal otrăvitor,
Cu *L* provincie corsicană,
Cu *Z* veche cetate africană.

SERIA I B

1 2. Cavalerul, de Dinu Albulescu.

Al.

Orizontal: 1. Articol; 3. Canton Elvețian. 4. Podiș asiatic; 5. Afirm; 6. Adverb; 9. Voinic; 10. Culegere de legi; 14. Rege iudeu (39-4 a Chr.); 15. Fondatorul legendar al Macedoniei; 18. Provincie din Spania; 19. Vâslași; 20. Țară muntoasă din Sahara; 21. Măsură; 22. Când îndemni un cal; 23. 2 litere din „sbor”; 25. Nume masculin; 26. Templul lui Ramses; 28. Postav; 29. Oraș în Belgia; 30. Ființă; 31. Poezie; 32. Bo-lă urâtă.

Vertical: 1. Oraș în România; 2. Nume feminin; 3. Oraș în Chaldea; 6. Scriitor român; 7. Mândru insultător; 8. Soțul Angelichii (din Orlando furiso); 9 Ținut în Austria; 10. La oameni; 11. Oraș în România; 12. General persan, învins de Miltiade; 13. Izvoare; 15. Carte sfântă; 16. Când dai; 17. Oraș în Transilvania. 18. Ținut muntos în Sahara; 19. Zeu; 24. Numeral feminin; 25. Tragedie de Corneille; 27. Notă muzicală; 28. Colonie portugheză (India).

3. Logogrif, de Leon Almosnino.

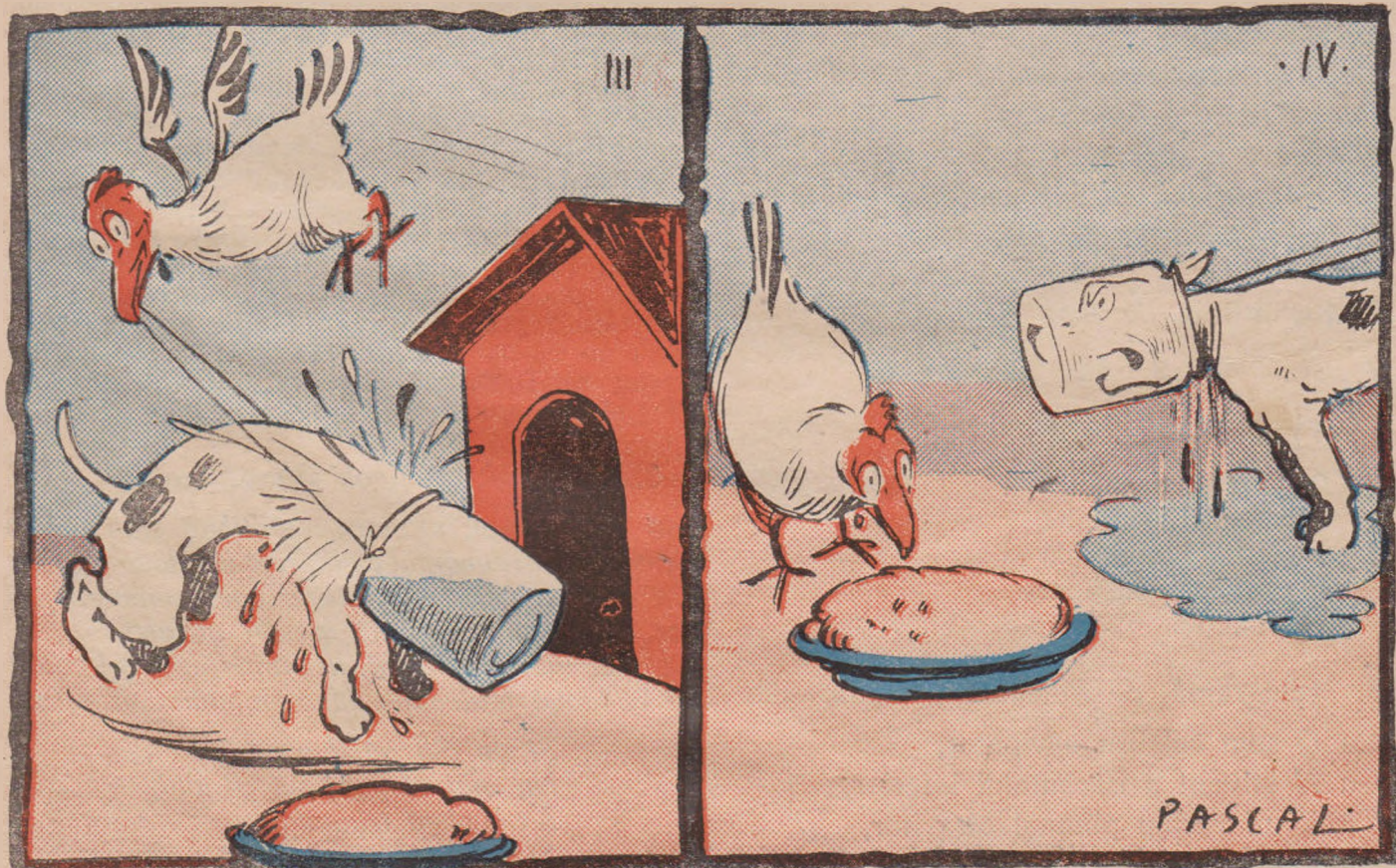
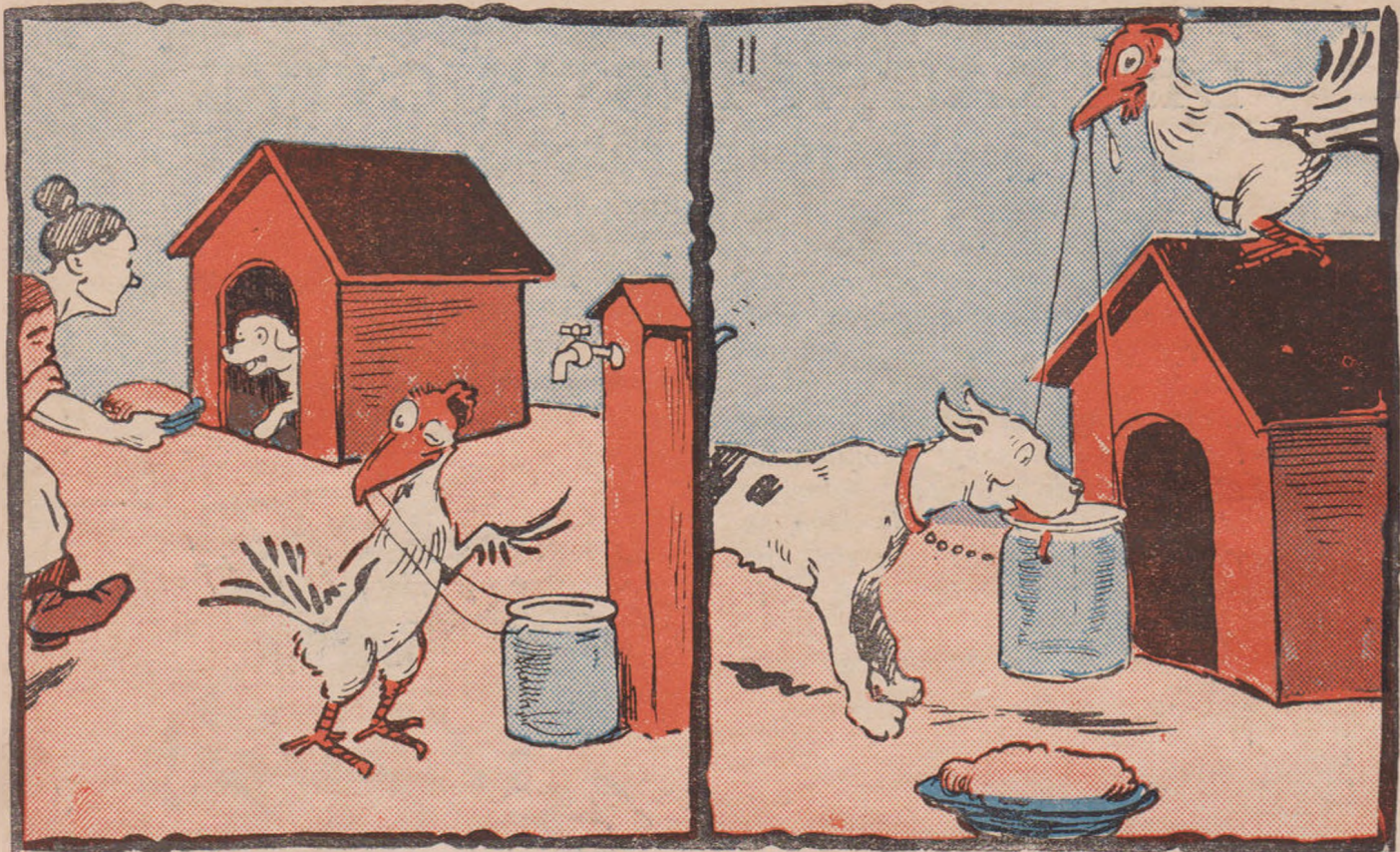
Mă rog de voi, prieteni, ce'ntihă stați acum
Să-mi căutați cuvântul ce literele și le lasă'n drum
Cu cinci e particularitate a vocii omenești,
Iar cu patru la armată ai să-l găsești,
Cu trei litere, prieteni, în atmosferă să-l cătați
Și cu două totdeauna la matematici îl aflați.

Și de a-ți găsit cuvântul
Nu mai stați să vă gândiți,
La revistă trimeteți-l
Și răsplata o găsiți.

In numărul viitor, SERIA II-a.

GAINA ȘMECHERĂ

de Pictorul PASCAL RADULESCU.

POVESTE FARA CUVINTE